

Broj: 01,02,03,03/11-05-1-1125/23
Sarajevo, 21. 12. 2023.

**KOLEGIJU PREDSTAVNIČKOG DOMA PSBiH
KOLEGIJU DOMA NARODA PSBiH**

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

6

PRIMLJENO: 25-12-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Predmet: Izvještaj s Konferencije predsjedavajućih komisija za vanjske poslove i nacionalnih delegacija u parlamentarnoj dimenziji država članica CEI-ja, održane 13. 10. 2023. u Trstu, Republika Italija

Na Konferenciji predsjedavajućih komisija za vanjske poslove i nacionalnih delegacija parlamentarne dimenzije CEI-ja posvećenju provođenju Platforme CEI-ja učestvovali su Predrag Kožul, zamjenik predsjedavajućeg Delegacije Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini Centralnoevropske inicijative (CEI), i Džemal Smajić, član Komisije za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Konferencija je održana u Trstu, 13. oktobra 2023. godine.

Ministar vanjskih poslova i međunarodne saradnje Antonio Tajani uputio je videoporuku, podsjetivši kako italijanska vlada od svog osnivanja posvećuje veliku pažnju zemljama Zapadnog Balkana i njihovom putu ka evropskim integracijama, perspektivi koja za CEI ima ključnu ulogu.

Iskazao je interes za današnju konferenciju čiji je cilj u cijelosti ojačati potencijal CEI-ja. Predsjedavajuća Komisije za vanjske poslove i odbranu Senata Republike Italije Stefania Craxi, primjećujući da su događaji u Ukrajini i Izraelu ukazali na neuspjeh politike i diplomatije, upozorava da na Zapadnom Balkanu i dalje postoje polovi nestabilnosti, a naponi moraju biti koncentrirani umjereno sa svih strana. Italija je uvijek imala vodeću ulogu u ovoj regiji, a upravo je uvid tadašnjeg ministra vanjskih poslova De Mihelisa doveo do „Quadrangolare“, političko-diplomatske inicijative koja je kasnije rezultirala budućim CEI-jem, čak i prije procesa proširenja. Stefania Craxi smatra da Evropska unija treba težiti tome da postane glavni igrač na Zapadnom Balkanu, gdje su prisutni interesi brojnih drugih međunarodnih aktera.

Predsjednik Odbora za vanjske poslove Predstavničkog doma Italije Giulio Tremonti rekao je da samo daljnje proširenje Evropske unije, popraćeno reformom institucionalne arhitekture Unije, predstavlja valjanu prepreku nestabilnosti i ratu, podsjećajući na podjele i napetosti u Evropi 1930. godine, kako je ilustrirao George Simenon u svom izvještaju „Evropa 33“.

Predsjedavajući Delegacije Italije u parlamentarnoj dimenziji CEI-ja Salvatore Caiata, podsjetio je na postignuće CEI-ja od njenog osnivanja, kao i na njenu sposobnost prilagođavanja promjenama u međunarodnom i nacionalnom kontekstu.

Uz vladinu dimenziju, parlamentarna diplomatija može olakšati i ukloniti prepreke međunarodnom dijalogu. Suočeni sa izazovom koji predstavlja rusku invaziju na Ukrajinu, potrebno je ojačati regionalnu saradnju unutar Centralnoevropske inicijative.

To je razlog koji stoji iza italijanskog prijedloga za uspostavljanje Konvencije za jačanje Centralnoevropske inicijative, zadužene za izradu prijedloga reformi koji će biti dostavljen Parlamentarnoj skupštini CEI-ja, nacionalnim parlamentima i ministrima vanjskih poslova

država članica CEI-ja. Glavni sekretar Roberto Antonionea naglasio je da bit CEI-ja leži u njegovoj sposobnosti saradnje na regionalnom nivou, što uz političko-diplomatsku predanost predstavlja jedinu prepreku riziku od nestabilnosti i sukoba.

Politički osnažen CEI može bolje podržati put evropskih integracija država članica CEI-ja koje još nisu članice EU.

Predsjednik Odbora za vanjske poslove Senata Rumunije Titus Corlatean naglasio je da Rumunija čvrsto podržava pristupanje zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji, Ukrajine, Moldavije i Gruzije.

Također, podršku za ulazak zemalja Zapadnog Balkana u Evropsku uniju dali su i Igor Chiriac, vršilac dužnosti predsjedavajućeg Parlamentarne skupštine CEI-ja i član moldavske delegacije, kao i predsjedavajući Delegacije Parlamenta Poljske u CEI-ju Tomasz Glogowski i predsjedavajući parlamentarne delegacije Mađarske u CEI-ju Attila Tilki.

Predsjednica Odbora za vanjske poslove albanskog parlamenta Mimi Khodeli istakla je da ne može biti napretka bez sigurnosti. Put ka pristupanju Evropskoj uniji zahtijeva snažnu političku volju država članica i sličnu predanost procesu reformi zemljama kandidatkinjama.

Na konferenciji, na kojoj su učestvovali predsjedavajući državnih delegacija u Parlamentarnoj dimenziji CEI-ja, kao i predsjedavajući i članovi komisija/odbora za vanjske poslove parlamenata 17 država članica CEI-ja, razgovaralo se o nastavku i intenziviranju regionalne saradnje zemalja članica s ciljem ubrzanja procesa evropskih integracija država kandidatkinja za punopravno članstvo u Evropskoj uniji.

Učesnici konferencije usvojili su deklaraciju u kojoj su istaknuli potrebu da se u suočavanju s geopolitičkim izazovima i kretanjima u Evropi i zemljama susjedstva ojača obnovljeni multilateralni pristup za bolje predstavljanje zajedničkih interesa zemalja centralne i istočne Evrope uključujući i Balkan, jačanjem CEI-ja kao primarnog i najobimnijeg foruma za regionalnu saradnju.

U deklaraciji se naglašava da bi CEI mogao djelovati kao regionalna platforma koja bi formulirala zajedničke stavove za druge multilateralne forume Evropske zajednice, što bi, kako se navodi u dokumentu, moglo imati snažnu podršku u procesu proširenja Evropske unije. U deklaraciji se predlaže uspostavljanje Konvencije za jačanje CEI-ja, koju bi činila po dva predstavnika iz parlamenta i po jedan iz vlade svake zemlje članice.

Konvencija bi trebala izraditi prijedlog usmjeren na jačanje CEI-ja kako bi se podstakli regionalna saradnja i obnovljeni multilateralni pristup u centralnoj i istočnoj Evropi, kao i na Balkanu.

Izveštaj pripremila

Almira Zukić

Zamjenska sekretarka Delegacije
PSBiH u PSCEI

Izveštaj odobrio

Predrag Kožul

Prvi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije
PSBiH u PSCEI

Dostaviti:

- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Delegaciji PSBiH u PSCEI
- Komisiji za vanjske poslove PDPSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije DNPSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću

CEI
CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE
PARLIAMENTARY DIMENSION

CEI PLATFORMA TRST

KONFERENCIJA PREDSEDavajućIH KOMISIJA ZA VANJSKE POSLOVE I NACIONALNIH
DELEGACIJA PARLAMENTARNE DIMENZIJE CEI-ja I NACIONALNIH DELEGACIJA ZEMALJA
ČLANICA CEI-ja

Trst, 12. i 13. oktobar 2023. godine

Nacrt finalne deklaracije

Predsjednici komisija za vanjske poslove i šefovi nacionalnih delegacija u Parlamentarnoj dimenziji zemalja članica Centralnoevropske inicijative (CEI) sastali su se u Trstu 13. oktobra 2023. Oni su istaknuli potrebu da se ojača obnovljeni multilateralni pristup za bolje predstavljanje zajedničkih interesa jačanjem CEI-ja kao primarnog i najopsežnijeg foruma za regionalnu saradnju u ovom ogromnom i raznolikom području.

CEI, osnovana 1989. godine da promovira rekonstrukciju ose Istok-Zapad i evropsko jedinstvo kroz regionalnu saradnju, dala je značajan doprinos ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji u regiji. Također je proširila osnovne vrijednosti u skladu s Evropskom unijom (EU).

Prilagođavajući se mnogim događajima u Evropi u protekle tri decenije, CEI duguje svoj uspjeh posvećenosti država članica, efikasnoj metodologiji koja spaja multilateralnu diplomatiju i regionalne projekte, i upravljanju na više nivoa izgrađenom na četiri dimenzije (vladina, parlamentarna, ekonomska i lokalna).

Međutim, trenutne evropske okolnosti pokazuju spor proces integracije kandidata za članstvo u EU, agresija Rusije na Ukrajinu je direktna prijetnja miru i sigurnosti na Zapadnom Balkanu, ometanje dijaloga Beograda i Prištine i sve veća ilegalna imigracija balkanskom rutom. Ovi znaci nestabilnosti naglašavaju imperativ jačanja političke saradnje i jačanja uloge CEI-ja kao multilateralne političke platforme.

Predsjednici još jednom ističu predanost budućem članstvu Ukrajine i Moldavije u EU i prepoznaju da je mjesto država – zajedno s drugim državama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama - u Evropskoj uniji, te smatraju da je to geostrateško ulaganje u stabilnu, ujedinjenu i jaku Evropu.

Usred ovih geopolitičkih pomjeranja, među zemljama centralne i istočne Evrope i Balkana nastaje jasniji okvir interesa, koji obuhvata i zemlje članice EU i one koje teže budućem pristupanju, bez bilo kakvih preklapanja s drugim postojećim formatima saradnje. Ovaj okvir naglašava zajedničku posvećenost suočavanju sa izazovima duž istočnog i jugoistočnog krila Unije kao i na multilateralnom nivou.

S tim ciljem CEI bi mogla djelovati kao regionalna platforma, formulirajući zajedničke stavove koji bi se zatim mogli zagovarati na drugim multilateralnim forumima. Ovo bi rezultiralo snažnom podrškom procesu proširenja EU kao protuotrovom za nacionalističke tendencije i vanjski uticaj, kao i suštinskom komponentom šireg cilja: jačanja Unije kao globalnog igrača.

Stoga, u izražavanju zajedničke vizije o potrebi davanja novog političkog podsticaja djelovanju CEI-ja da bolje predstavlja zajedničke političke ciljeve svojih članica, te omogućavajući svojim državama članicama da aktivnije učestvuju u izgradnji jake, održive i inkluzivne Evrope, predsjedavajući državnih delegacija parlamentarne dimenzije CEI-ja i Odbora za vanjske poslove država članica CEI-ja i njihovih parlamenata, predlažu svojim ministrima vanjskih poslova i svojim parlamentima da uspostave *Konvenciju za jačanje Centralnoevropske inicijative*, imenovanjem po dva poslanika i predstavnika vlade iz svake zemlje.

Uz koordinaciju Izvršnog sekretarijata, ova konvencija izradit će prijedlog usmjeren na jačanje CEI-ja kako bi se podstakla regionalna saradnja i obnovljeni multilateralni pristup u centralnoj i istočnoj Evropi kao i na Balkanu.

Predsjednici su se saglasili da sastanci Konvencije počnu u januaru 2024. godine na mjestima koja je odredilo sadašnje Predsjedništvo, u dogovoru sa Izvršnim sekretarijatom, koji će pripremiti dnevni red sastanaka. Predsjednici se nadaju da će se rad Konvencije završiti do maja 2024. S tim u vezi, dogovorili su se da će završni sastanak biti održan u Rimu. Rad Konvencije bit će fokusiran na sljedeće teme:

1. Politički ciljevi i institucionalna misija CEI-ja, kao i proširenje i različite opcije učešća (zemlje posmatrači, zemlje podrške) u Organizaciji, s obzirom na aktuelne geopolitičke prilike u Evropi;
2. Nadogradnja i jačanje upravljanja CEI-jem radi postizanja zajedničkih političkih ciljeva država članica; mehanizmi finansiranja za podršku razvoja Organizacije.

Prijedlog razrađen u okviru Konvencije konačno će biti predstavljen ne samo Parlamentarnoj skupštini CEI-ja, nego i državnim parlamentima i ministrima vanjskih poslova država članica CEI-ja, čime će se pojačati veza između parlamentarne i vladine dimenzije organizacije CEI-ja kako bi se mogle izraditi preporuke.

CEI
CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE
PARLIAMENTARY DIMENSION

TRIESTE CEI PLATFORM

CONFERENCE OF THE CHAIRPERSONS OF THE FOREIGN AFFAIRS COMMITTEES
AND OF THE NATIONAL DELEGATIONS TO THE PARLIAMENTARY DIMENSION OF THE CEI
MEMBER STATES

Trieste, 13 October 2023

Final Declaration

The Chairpersons of the Foreign Affairs Committees and the Chairpersons of the National Delegations to the Parliamentary Dimension of the Member States of the Central European Initiative (CEI) met in Trieste on 13 October 2023. They emphasised the need to bolster a renewed multilateral approach to better represent the shared interests by strengthening the CEI as the primary and most extensive forum for regional cooperation in this vast and diverse area.

The CEI, established in 1989 to promote east-west axis reconstruction and European unity through regional cooperation, has significantly contributed to economic, social, and territorial cohesion in its region. It has also spread fundamental values aligning with the European Union (EU).

Adapting to many evolving events in Europe over the past three decades, the CEI owes its success to Member State commitment, an effective methodology blending multilateral diplomacy and regional projects, and a multilevel governance built on four dimensions (governmental, parliamentary, economic, and local).

However, current European circumstances show a slow EU candidate integration process, the aggression by Russia against Ukraine is directly threatening the peace and security in the Western Balkans, a hindering of the Belgrade-Pristina dialogue, and an increasing illegal immigration via the Balkan route. These signs of instability highlight the imperative to enhance political cooperation and fortify the CEI's role as a multilateral political platform.

The Chairpersons reaffirm their commitment to Ukraine's and Moldova's future EU membership and recognise that the countries' place - together with other candidate and potential candidate countries - is in the European Union, considering it a geostrategic investment in a stable, united and strong Europe.

Amidst these geopolitical shifts, a more defined framework of interests is emerging among CEI Member States, encompassing both EU member countries and those aspiring for future EU accession, without any overlaps with the other existing cooperation formats. This framework emphasises the shared commitment to address challenges along the Union's Eastern and Southeastern flank and multilateral levels.

To this end, the CEI could act as a regional platform, formulating common positions that could then be advocated in other multilateral forums. This would result in strong support for the EU enlargement process as an antidote to nationalist tendencies and external influence as well as an essential component of a broader objective: strengthening the Union as a global player.

Therefore, in expressing a common vision regarding the need to give new political impetus to the action of the CEI to better represent those political objectives that are common for its members, and allowing its Member States to participate more actively in the construction of a strong, sustainable, and inclusive Europe, the Chairpersons of the CEI PD National Delegations and Committees on Foreign Affairs of CEI Member States propose to their respective Ministers of Foreign Affairs and their Parliaments, the establishment of a *Convention for the strengthening of the Central European Initiative*, by appointing two Members of Parliament and a government representative from each country.

Coordinated by the Executive Secretariat, this Convention will draft a proposal aimed at reinforcing the CEI in order to encourage regional cooperation and a renewed multilateral approach in Central, Eastern Europe, and the Balkans.

The Chairpersons have agreed that the Convention meetings will start in January 2024 at the venues identified by the current Presidency, in agreement with the Executive Secretariat, which will prepare the agenda for the meetings. The Presidents hope that the Convention's work will conclude by May 2024. In this regard, they have agreed that the final meeting will be held in Rome. The Convention's work will focus on the following themes:

1. Political objectives and CEI institutional mission, as well as enlargement and various participation options (observer countries, supporting countries...) in the Organisation, considering the current geopolitical circumstances in Europe.
2. Updating and strengthening the CEI governance to achieve political objectives shared by Member States; funding mechanisms to support the Organisation's development.

The proposal elaborated within the framework of the Convention will finally be presented not only to the CEI Parliamentary Assembly, but also to the national Parliaments and the Ministers of Foreign Affairs of the CEI Member States, thus enhancing the link between the Parliamentary and Governmental Dimensions of the Organisation so that recommendations can be developed.